

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

בפני כבוד השופטת הבכירה מאיה לוי

בעניין: ח' מ' (המנוחה) ת"ז *****

י' מ' מ' ת"ז *****
ע"י ב"כ עו"ד דורון רז

מבקש

נגד

1. ש' מ'
2. ר' מ'
3. ש' ל' נ' מ'
4. כ' ל'
5. א' מ'
6. נ' נ' (קטינה)
7. א' נ' (קטין)
8. א' נ' (קטינה)
9. ר' נ' (קטינה)
10. י' מ'
11. עו"ד א' ס' מנהל העיזבון
12. האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון

משיבים

החלטה

1. בפני בקשתו של י' מ' מ' ליתן צו מניעה אשר ימנע את פינויו מדירת העיזבון אשר הונחלה בצוואתם
- 2 ההדדית של הוריו ל-11 יורשים (ילדיהם ונכדיהם), זאת עד להכרעה סופית בהתנגדותו לצו קיום צוואת
- 3 המנוחה.
- 4 לשיטת המבקש, המנוחה חפצה להנחיל את רכושה אך ורק לארבעת ילדיה, ולא לנכדיה.
- 5 הדיון המורחב אשר ייערך לעיל הינו למעשה "עיון חוזר", לאחר שביהמ"ש דחה ביום 27.4.2021 את
- 6 הבקשה לצו מניעה תוך אימוץ עמדת מנהל העיזבון, ובעקבות החלטתה של ערכאת הערעור אשר קבעה
- 7 כי "התיק יושב לבית משפט קמא, אשר ישלים מלאכתו וינמק החלטותיו בעניין צו המניעה והפינוי".
- 8
- 9
- 10
- 11

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4 **הקדמה :**
- 5 2. המבקש ומשיבים 1-3 הינם אחים – ילדיהם של המנוחים יי וחי' מ' ז"ל. המשיבים 4-10 הינם ילדיהם,
- 6 נכדי המנוחים (יי הינה בתו של המבקש. כ' הינה בתה של ש', א' הינו בנה של ר', ונ', א', א', ור' הינם
- 7 ילדיהם של ש'-ל').
- 8 3. ביום 27.7.2016 ערכו ההורים צוואה הדדית לפיה כל אחד מהם מוריש את עיזבונו העתידי לצד אשר
- 9 יוותר בחיים. לאחר פטירת שני הצדדים, יחולק העיזבון בחלקים שווים בין כל הילדים והנכדים. במסגרת
- 10 נכסי העיזבון נכללו כספים נזילים, וכן הדירה נשוא המחלוקת ברח' **** **/** ****, הידועה כגוש
- 11 **** חלקה **/**.
- 12
- 13 4. האב יי מ' ז"ל נפטר בשנת 2018, והאם ח' מ' ז"ל נפטרה בשנת 2019.
- 14
- 15 5. בהסכמת כלל היורשים, **לרבות המבקש**, ניתן ביום 25.8.2019 צו קיום צוואה, ועו"ד א' ס' מונה כמנהל
- 16 עיזבון. על פי צו קיום הצוואה חלקו של כל יורש בעיזבון הוא 1/11.
- 17
- 18 6. מנהל העיזבון הזמין שמאות לטובת הערכת שווי הדירה, ועל פי חוות דעת מדצמבר 2019, הוערכה
- 19 הדירה בשווי כולל של 1,000,000 ₪.
- 20
- 21 7. מנהל העיזבון טען כי הוא פרסם את הדירה למכירה, ובמשך 10 חודשים לא צלחו הניסיונות למכור
- 22 את הדירה.
- 23
- 24 8. בתחילת ספטמבר 2020, הציעה היורשת ש'-ל' נ', כי ארבעת ילדיה ירכשו את הדירה ב- 970,000 ₪.
- 25
- 26 9. מספר ימים לאחר מכן, הודיע המבקש כי גם הוא מעוניין לרכוש את הדירה כנגד תשלום תמורה בסך
- 27 970,001 ₪ ומנהל העיזבון הודיע על קיום התמחרות.
- 28
- 29 10. המבקש עתר לשהות בדירה במהלך החגים "לזכר ההורים ז"ל" וכן ביקש לדחות את מועד ההתמחרות
- 30 לאחר החגים. **המבקש התחייב בפני יתר היורשים כי לא יעבור לגור בדירה, ולאור התחייבותו**
- 31 **הסכימו היורשים כי המבקש ישהה בדירה.**
- 32

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 11. לאחר ההתחייבות המפורטת לעיל וכשנה לאחר שניתן צו קיום הצוואה, הגיש המבקש לפתע בקשה
2 לביטול צו קיום הצוואה, בטענה כי האב הפעיל לחץ והשפעה בלתי הוגנת על האם. עוד טען כי הוא נתן
3 הסכמתו לצו קיום הצוואה ולמינוי מנהל העיזבון בשל מצבו הנפשי באותה תקופה, ואי ידיעת הזמנים
4 הקבועים בחוק.
5
- 6 12. ביום 15.10.2020 הגיש המבקש בקשה למתן צו מניעה במעמד צד אחד, במסגרתה עתר לצו מניעה כנגד
7 מנהל העיזבון ולעיכוב מכירת הדירה, עד למתן פסק דין בתביעה שיגיש לביטול צו קיום צוואת
8 המנוחה. לשיטתו, אם תתקבל תביעתו ובית המשפט יורה על ביטול הצוואה, יעמוד חלקו בדירה על
9 1/4 (במקום 1/11) ויהיה ביכולתו לגייס את ההון הדרוש לשם רכישת הדירה.
10
- 11 13. ביום 2.2.2021 התקיים דיון בבקשה לצו המניעה, במעמד הצדדים.
12
- 13 14. ביום 11.4.2021 נחתם הסכם מכר לפיו רכשו ארבעת הקטינים (הנכדים/ילדיה של היורשת ש-י-לי נ')
14 את הדירה תמורת ₪ 970,000. הקטינים הרוכשים, באמצעות הוריהם, התחייבו להעביר ליתר
15 היורשים סך של 617,273 ₪ (7/11 חלקים).
16
- 17 15. בהחלטה מיום 27.4.2021 אושר הסכם המכר, משנקבע כי לא נפלו ליקויים בבקשת מנהל העיזבון אשר
18 מצדיקה את פסילתה, ואף לא נפלו ליקויים לגופו של עניין.
19 בהתאם לכך ניתנה החלטה בדבר ביטול צו המניעה ואישור מכר הדירה לצד שלישי.
20
- 21 16. המבקש סירב להשלים עם ההחלטה והגיש בקשת רשות ערעור.
22
- 23 17. ערעורו של המבקש התקבל ביום 16.6.2021, ותוצאת הערעור הייתה כאמור, השבת התיק לבית משפט
24 קמא לשם השלמת המלאכה ומתן נימוק להחלטה בעניין צו המניעה והפינוי.
25
- 26 18. ביום 17.6.2021 ניתנה הוראה לכל אחד מהצדדים, וכן למנהל העיזבון להגיש בתוך 14 ימים טיעונים
27 קצרים באורך 5 עמודים לכל היותר, וכן נקבע כי לאחר עיון בטיעונים הנ"ל, תינתן החלטה מנומקת
28 ביחס לצו המניעה והפינוי.
29
- 30 19. טיעוני מנהל העיזבון הוגשו ביום 30.6.2021 ואלו הם עיקרי הדברים:
31

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 א. המבקש הגיש בתיק זה בקשה לצו מניעה במעמד צד אחד, לאסור את מכירת הדירה שבעיזבון, כאשר
2 ציין במקביל לבקשה כי היא מוגשת במצורף לתביעה המוגשת על ידו. אולם עד היום, לא הוגשה כל
3 תביעה מתאימה.
4
5 בית המשפט הורה למבקש להגיש תביעה, אך זה טען כי כבר הגיש תביעה לרשם הירושה, ואולם בתיק
6 זה שבמסגרתו עתר המבקש לצו מניעה נגד מנהל העיזבון, אין כל תביעה (אף לא כנגד מנהל העיזבון),
7 ודי בנימוק זה כדי לדחות את הבקשה.
8
9 ב. קיימים מספר תנאים נדרשים לשם מתן סעד זמני: הוכחה כי קיימת עילת תביעה "רצינית", ניקיון
10 כפיים, היעדר שיהוי, ואיזון אינטרסים בין הצדדים.
11
12 ג. לאחר פטירת אב המבקש והמשיבים 1-3, הוצגה הצוואה בפני כלל היורשים, עוד קודם להגשתה
13 לביהמ"ש. או אז מיהר המבקש לקחת את המכוננית לחזקתו, בהתאם לתנאי הצוואה. כלומר, על אף
14 שהמנוחה הייתה באותה עת בחיים, והמבקש ידע באותו שלב את תוכן צוואת אמו, הוא לא פנה אליה
15 בטענה כלשהי על תוכן צוואתה ואף מיהר לקחת את המכוננית שהונחלה לו.
16
17 ד. בחודש יוני 2019 הוגשה בקשה לקיום צוואת המנוחה, אליה צורפה בקשה למינוי המשיב כמנהל
18 עיזבון. הבקשה הוגשה בהסכמת כל היורשים, וביניהם המבקש.
19
20 ה. ב- 11/2019 הגיש מנהל העיזבון לבית המשפט, דו"ח מפורט על ההליכים אשר ננקטו ובקשה לחלוקת
21 כספים ליורשים – 170,000 ₪ לכל יורש.
22 כל היורשים, כולל המבקש נתנו את הסמכתם לבקשה, ובחודש 2/2020 קיבל כל אחד מהיורשים,
23 וביניהם המבקש, סך של 170,000 ₪.
24
25 ו. רק כעבור כשנה, ולאחר שתמך בבקשה לצו קיום צוואה ובבקשה לחלוקת הכספים, עתר המבקש לפתע
26 לביטול צו קיום הצוואה, וזאת בהיעדר נימוקים של ממש.
27
28 ז. המבקש לא הציג כל אסמכתה לתמיכה בטענתו לפיה "המנוחה רצתה תמיד כי העיזבון יתחלק בין
29 ארבעת ילדיה" וכן לא המציא כל פירוט לטענתו כי "אביו שלט באמו, ניצל את מצבה הנפשי ותלותה
30 בו והשפיע עליה השפעה בלתי הוגנת". גם לאחר פטירת האב, לא פנה המבקש לאמו ולא בא עמה
31 בדברים ביחס לשינוי הצוואה.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 ה. המבקש עותר לצו מניעה כדי שאם יזכה בתביעה, יהא זכאי לחלק גדול יותר מהעיזבון ויוכל לארגן
2 כספים לטובת רכישת הדירה שהינה בעלת ערך סנטימנטלי עבורו, כטענתו. אולם אל מול ערך זה
3 קיימת זכותם של היורשים, לקבל את חלקם בעיזבון ללא שיהוי, כאשר חלפו כמעט שנתיים מאז ניתן
4 צו קיום הצוואה (בהסכמת המבקש כאמור) ואין כל הצדקה לעכב את חלוקת הכספים. חלק מהיורשים
5 הינם אנשים צעירים הזקוקים לכספים לצורך נקודת פתיחה טובה יותר בתחילת חייהם.
6
7 ט. הנימוק לצו הפינוי הוא פשוט – עם אישור מכירת הדירה, זכאים הרוכשים לקבל את החזקה בדירה
8 כשהיא נקיה מכל אדם וחפץ. עוד יוזכר, כי המבקש פלש לדירה. כמו כן חלפו כמעט 3 חודשים ממועד
9 מכירת הדירה ב- 11.4.21, ועל כן נשמטה הטענה לפיה יש להמתין עם פינוי המבקש עד אשר הדירה
10 תימכר.
11
12 20. ביום 2.7.2021 וביום 26.7.2021 הגיש המבקש את טענותיו ביחס לביטול צו המניעה והפינוי, ואלו הם
13 עיקרי הדברים:
14
15 א. ערכאת הערעור קבעה כי על בית משפט קמא לנמק את החלטות שנתן, ומובן מכך כי בית המשפט
16 רשאי גם לקבל החלטות שונות מאלה אותן קיבל בעבר.
17
18 ב. מטרתו העיקרית של צו מניעה זמני הינו הקפאתן ושימורן של הנסיבות הקיימות עובר להגשת
19 התביעה.
20 האינטרס הקנייני שעליו יש להגן הינו כפול:
21 1. על מנת להשאיר את הדירה בעיזבון המנוחה וכדי לשמור על הנכס האחרון של העיזבון – דירת
22 המגורים שכל פינה בה יקרה ללבו של המבקש ובעלת ערך סנטימנטלי עבורו.
23 2. לא צפוי להיגרם למשיב נזק אמתי כלשהו באם יורה בית המשפט על מתן צו מניעה.
24 3. שיקולי צדק ותום לב – אין חולק כי המבקש הינו אדם פשוט ותם לב אשר מנסה לשמור על
25 דירת הוריו מפני מכירתה לזרים.
26 4. הדין מקל מראש עם המבקש, בכל הקשור לסעד זמני למניעת מכירת הדירה אשר נועד לשמר
27 את המצב הקיים עד מתן פסק דין.
28 5. אם בית המשפט יקבל את תובענת המשיב ויורה על ביטול צו קיום הצוואה, חלקו של המבקש
29 בדירה יגדל מ-11/1 חלקים ל-4/1 חלקים, ואז יהא באפשרותו לארגן כספים לצורך רכישת הדירה
30 בשלמותה.
31
32 ג. התביעה אינה טורדנית. מבחינה עובדתית, הצוואה הוצגה פורמלית בפני כל היורשים רק לאחר
33 פטירת האם ח' מ' ז"ל ולא לפני. רק ממועד זה ואילך ניתן להתייחס לצוואה כמסמך שהוצג בפני

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 היורשים, באופן מוסמך, ורק לאחריו פנה המשיב (בהסכמת היורשים) לבית המשפט והחל לפעול
2 כמנהל עזבון.
3
4 ד. תוכן הצוואה הובא אמנם לידיעת המבקש ולידיעת חלק מהיורשים לאחר פטירת האב, אך באותה
5 העת האם הייתה חולה ומאושפזת בבית החולים, היורשים היו שרויים באבל, ולכן, הבאת הצוואה
6 לידיעת היורשים הייתה חסרת משמעות מבחינת המבקש שלא היה פנוי להתעמק בה באותה העת.
7
8 ה. את מפתחות הרכב נתן האב למבקש עוד ממיטת חוליו, מבלי שהמבקש יאמר דבר, כדי שהוא ירענן
9 את מצבר הרכב שחנה זמן רב ללא תנועה ויעשה בו שימוש לטובת הנסיעות היומיומיות לבית
10 החולים. המצבר והמנוע אכן לא פעלו, ו"הוא לא התפנה לעשות כן" אלא לאחר פטירת האב.
11
12 ו. נטילת הרכב על ידי המבקש לא נובעת מהצוואה ותוכנה, והרכב היה בשלב ההוא בבעלות האם
13 שרצתה ואף עמדה על כך שהרכב יעבור למבקש.
14
15 ז. לא היה באפשרות המבקש לפנות לאמו ביחס לצוואה כאשר היא הייתה עוד בחיים, שכן היא
16 הייתה מאוד חולה ושבירה נפשית לאחר פטירת האב, ואף לא צלולה. רוב הזמן היא הייתה בבית
17 החולים מטושטשת מתרופות ומחוברת לדיאליזה, ולא ניתן היה לשוחח עמה בנוגע לנושא כה
18 מורכב דוגמת הצוואה.
19 מעבר למצבה הבריאותי הירוד, ממילא חירות האם לשנות את הצוואה, בהיותה צוואה הדדית
20 (משותפת) מוגבלת מאד או בלתי אפשרית.
21
22 ח. המבקש אכן נתן את הסכמתו לצעדים שונים, כמו הבקשה לקיום צוואה, בקשת שמאות על הדירה
23 וגם לחלוקת הכספים, אך זאת מהסיבות הבאות:
24 1. חלק מהצעדים נערכו בשלב מוקדם בו המבקש היה עדיין שרוי באבל ובסערת רגשות – לאור
25 רצף פטירות משפחתיות, האב נפטר ביום 12.10.2018, אח האב ש' ז"ל נפטר ביום 10.1.2019, האם
26 נפטרה ביום 27.12.2019, ואחות האם ר' נפטרה ביום 15.5.2019. לאחר מכן נפטרה גם בת דודה
27 מ**** יי (ד') ד'.
28 2. המבקש לא חפץ למנוע העברת כספים לבני המשפחה אשר נזקקו להם.
29 3. נאמר למבקש וליתר היורשים כי בכל מקרה תכריע דעת רוב היורשים, ועל כן לא מצא המבקש
30 טעם בלהתנגד.
31 4. קיים הבדל מהותי בין חלוקת כסף נזיל לבין מכירת נדל"ן, בשל העניינים הסנטימנטליים
32 ו"סתימת הגולל על מורשת המשפחה".
33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 ט. הבקשה לביטול צו קיום צוואה לא הוגשה באיחור של שנה אלא פחות מכך, וגם המבקש נאלץ
2 להמתין עד אשר בקשתו לסיוע משפטי אושרה, ובין לבין פרצה גם מגפת הקורונה.
3
4 י. למשיבים לא יגרם כל נזק, מעיכוב המכירה לצד שלישי, וככל שייגרם נזק יוכל המבקש להעניק
5 להם פיצוי מתוך כספי חלקו בדירה. הנזק היחיד שעלול להיגרם הינו עיכוב שכרו של מנהל
6 העיזבון.
7
8 יא. המבקש הצביע על קיומה של זכות לכאורית ועל סיכויי הצלחה גבוהים בתביעה.
9
10 יב. הפגמים מכוחם עותר המבקש לביטול צו קיום הצוואה הינם כדלקמן:
11 1. השפעה בלתי הוגנת של האב על האם, באופן שביטל את רצונה האישי, תוך
12 שלילת חופש הבחירה והציווי.
13 2. אי ידיעת האם קרוא הכתוב בשפה העברית, והבנה קלושה את הנאמר בשפה
14 העברית.
15 3. אי הבנת המשמעות של צוואה הדדית, ואפשרותה לצוות בנפרד או באופן שונה את
16 עיזבונה.
17 4. לצוואה לא צורף אישור כנדרש לפיו היא תורגמה למנוחה לשפה ה***** -*****
18 בה שלטה ואותה הבינה על בוריה. אין בצוואה כל אישור לפיו היא הוקראה למנוחה בטרם
19 חתמתה. אין בצוואה אישור כי המנוחה הצהירה בפני עדים כי זו צוואתה.
20
21 יג. על כן יש להותיר את צו המניעה על כנו או ליתן צו מניעה חדש.
22

דיון והכרעה:

- 24 21. לאחר ששבתי ושקלתי בכובד ראש את טענות הצדדים, אני מורה על דחיית הבקשה לצו מניעה ביחס
25 לעיכוב פיננסי של המבקש עד להכרעה בתובענה העיקרית, זאת בשל כלל הנימוקים אשר יבוארו להלן.
26
27 22. ראשית, ועל אף שהסוגיה מתייתרת יצוין כי איני מקבלת את טענתו של מנהל העיזבון בדבר אי הגשת
28 תובענה עיקרית מצד המבקש. ההתנגדות אשר הוגשה לצו קיום הצוואה היא אשר מהווה את
29 הבסיס החוקי לזכותו להעלות טענות כנגד הצוואה. אומנם לא הוגשה תובענה ישירה כנגד מנהל
30 העיזבון, אולם כל עוד הטענות הינן כנגד הצוואה ולא דווקא ביחס להתנהלות מנהל העיזבון, דומני
31 כי די בהגשת התנגדות לצו קיום הצוואה.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 על המזכירות לקשור אפוא, את כלל התיקים – הבקשה לצו מניעה וכן ההתנגדות לצו קיום צוואה; כל
2 התיקים ידונו במאוחד, משהם עוסקים באותה מערכת עובדות ונסיבות כאשר בעלי הדין בהם דומים
3 עד זהים.
4
5 23. כעת אחזור לדיון לגופו של עניין ביחס לסעד הזמני.
6
7 24. בברע"א 8113/00 שפר נ' **תרבות לעם (1995) בע"מ**, פ"ד נח(4) 433 (13.6.2001) נקבע לעניין השיקולים
8 לצורך מתן סעד זמני כדלהלן:
9
10 "לצורך מתן סעד זמני נשקלים שני עניינים: האחד – סיכויי התביעה העיקרית, או למצער – אם עומדת
11 שאלה רצינית לדיון או שמא מדובר בתביעת סרק על פניה; השני – מאזן הנוחות בין הצדדים, קרי אם
12 בהערכת מכלול הסיכויים והסיכונים הנלווים לתביעה העיקרית עלול אי-מתן הצו להסב נזק למבקש
13 שיהיה גדול מנזק העשוי להיגרם ממתן הצו למשיב המתנגד לו. בדיקת קיומו של התנאי הראשון נעשית
14 באורח לכאורי בלבד, ואין היא אמורה לשקף עמדה נחרצת לגבי סיכויי התביעה העיקרית; בחינת התנאי
15 השני היא בעיקרה מעשה של איזון אינטרסים, ובעניין זה נתון שיקול-דעת רחב לערכאה הדיונית לשקול
16 ולהחליט..."
17
18 25. בענייננו ולאחר שבחנתי את כלל הנסיבות העומדות בפני מצאתי, כי סיכויי התביעה העיקרית – קרי:
19 ההתנגדות לצו קיום הצוואה - נמוכים ביותר.
20
21 אומנם בהערכת מכלול הסיכונים והסיכויים, אי מתן הצו עלול להסב נזק למבקש, אשר עלול לכאורה
22 להיות גדול מהנזק העלול להיגרם למשיבים מעצם מתן הצו, (בהינתן רצונו של המבקש לרכוש את
23 דירת הוריו ככל שתתקבל תבעיתו והדירה תחולק רק בין ארבעת הילדים ולא גם בין שבעת הנכדים),
24 אל מול זכות המשיבים לקבל את חלקם מתמורת מכירת הדירה, ולהתחיל את חייהם ב"נקודת פתיחה
25 טובה יותר".
26
27 ברם, לצד ההנחה המובנית והלכאורית, ולאחר שעיינתי בטענות ובראיות הקיימות בתיק, לא שוכנעתי
28 כי לדירה יש ערך סנטימנטלי למבקש (כפי טענתו) והתרשמתי כי ככל וזה יזכה בתביעתו, על אף
29 סיכוייה הנמוכים כאמור, ניתן יהיה לרפא את הנזק באמצעות תשלום פיצויים כספיים מתאימים.
30

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 זאת ועוד, לאחר ששקלתי את התנהלות הצדדים, היעדר תום ליבו של המבקש (עליו ארחיב בהמשך)
2 וכן איזנותי בין האינטרסים השונים, שוכנעתי מעל לכל ספק כי אין להיעתר לבקשה לצו מניעה, ולצדו
3 לצו למניעת הפינוי.
4 אבאר נימוקיי בהרחבה.
5
6 26. המבקש מודה בכתב טענותיו כי נתן את הסכמתו לצעדים שונים, ובין היתר, לבקשה לקיום צוואה (!),
7 בקשת שמאות על הדירה וגם לחלוקת הכספים ליורשים אשר נערכה על-ידי מנהל העיזבון. לצד כל
8 אלה מעלה המבקש אמתלות שונות לפיהן היה שרוי במצב נפשי קשה בסמוך למות הוריו וקרובי
9 משפחה נוספים ועל כן לא היה ביכולתו להתנגד, וכי חלוקת כספים אינה שקולה למכירת דירה שהינה
10 בעלת ערך סנטימנטלי עבורו.
11
12 27. ובכן, מצב נפשי אשר אינו מונע את כושר השיפוט הבסיסי ו/או מצב רוח ירוד, אומנם יכולים להשפיע
13 באופן מסוים על רצונו של בעל דין לפתוח בהליך (כגון הליך ההתנגדות לצוואה), ויכולים כמובן לגרום
14 לעיכוב בפנייה לערכאות משפטיות. אולם שונה הדבר כאשר ניתנת הסכמה מפורשת לעצם חלוקת
15 הכספים (על בסיס היחס הקבוע בצוואה לה מתנגד המבקש), לצו קיום הצוואה ולמינוי מנהל העיזבון.
16
17 28. ודוק, אם היו בפני המבקש ספקות בנוגע לצוואה אשר הוצגה בפניו (לכל המאוחר לאחר מות אמו) הרי
18 שהדעת נותנת כי הוא לא היה נותן את הסכמתו לצו קיום הצוואה ו/או למינוי מנהל העיזבון, אף אם
19 לא היה מגיש התנגדות פוזיטיבית.
20
21 29. זאת ועוד, המבקש טוען דבר והיפוכו, כאשר מציין כי מחד גיסא, הצוואה הוצגה ליורשים באופן רשמי
22 רק לאחר מות האב, אך מודה, מאידך גיסא, כי הצוואה הוצגה להם גם לאחר מות האם (אך באופן לא
23 רשמי). בתשובה לשאלה מדוע לא העלה המבקש בפני אמו את ההסתייגות מתוכן הצוואה, השיב זה
24 כי לא היה בכוחה של האם לערוך שינויים בצוואה בשל מצבה הבריאותי באותה העת, וממילא קיים
25 קושי בביטול צוואה הדדית.
26
27 30. הווה אומר, המבקש מאשר בפה מלא כי ידע על תוכן הצוואה עוד לפני מות אמו (ולאחר מות אביו)
28 אולם לא נקט בכל פעולה לשם בירור רצונה האמתי של האם, ופטר את עצמו בכך שממילא קיים קושי
29 בביטול צוואה הדדית, כאשר יוזכר כי המבקש אינו עורך דין במקצועו, ועל כן לא ברור מדוע הקושי
30 הנטען מנע ממנו לשוחח עם אמו, אף אם מצבה הכללי לא היה מן המשופרים.
31
32 31. עוד יוער כי בהתאם לסעיף 8א(ב)(2)א לחוק הירושה, תשכ"ה-1965, ניתן לבטל צוואה הדדית בתנאים
33 מסוימים:

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 20-10-26419 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 20-11-45163 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 09-11-24884 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 "כל עוד לא חולק העיזבון – בן הזוג שנותר בחיים ומבקש לבטל את צוואתו יסתלק שלא לטובתו,
2 לטובת ילדו או לטובת אחיו של המוריש, מכל מנה או מכל חלק בעיזבון שהוא אמור לקבל לפי הצוואה
3 ההדדית של המצווה שמת".
4
5 אמור מעתה, צוואה הדדית אינה גזירת גורל והיא ניתנת לביטול לאחר עריכתה, כל עוד בן הזוג שנותר
6 בחיים העותר לביטול הצוואה ההדדית שנערכה במשותף עם בן הזוג שנפטר, אינו מבקש במקביל
7 ליהנות מפירות העיזבון אשר הונחל לו על-ידי המנוח.
8
9 32. ועוד: לא עלה בידי המבקש ליתן הסבר מניח את הדעת בהקשר של הסכמתו לקבל כספים נזילים ורכב,
10 בהתאם להוראות הצוואה אותה מבקש הוא לבטל (להבדיל מחלוקת נכס מקרקעין כאמור).
11
12 אמתלת המבקש בדבר רצונו לאי עיכוב תשלום הכספים בשל מצבם הכלכלי של יתר היורשים, אינה
13 יכולה לעמוד, שכן ככל והצוואה פוגמת בזכויותיו הכלכליות שלו ולכאורה יחס החלוקה היה צריך
14 להיות שונה לטובתו, לא סביר כי הוא היה ממחר ליתן הסכמתו לחלוקת הכספים.
15
16 33. המבקש כאמור אף נטל את המכוננית אשר הונחלה לו בצוואה לה הוא מתנגד.
17 טענת המבקש לפיה המכוננית מנותקת מהוראות הצוואה, אינה נכונה שכן בסעיף 4 לצוואה נכתב
18 במפורש: "את המכוננית (במידה ותהיה), תכשיטים וחפצים גבריים אחרים, יירש בנו מ'. תכשיטים
19 וחפצים נשיים, יירשו שלשת בנותנו, בחלקים שווים".
20
21 טענות המבקש לפיהן נתן לו אביו את מפתחות האוטו כדי שהוא יטעין את המצבר ויתקן את האוטו
22 אינן מחזיקות מים, משהוא מודה באותה נשימה כי לא עלה בידו לעשות כן עד לאחר פטירת הוריו,
23 והלכה למעשה המבקש נטל את המכוננית בהתאם להוראות הצוואה המטיבות עמו.
24
25 34. אם כן, הסכמתו הפוזיטיבית של המבקש לפעול בהתאם לחלקים בצוואה לה הוא מתנגד כעת (אף אם
26 לא הוגשה באותו מועד התנגדות פוזיטיבית, בשל מערכת הנסיבות הנטענת וכן האבל בו הוא היה שרוי)
27 מכרסמת באופן משמעותי בגרסתו הבסיסית.
28
29 35. זאת ועוד – אין מקום לאבחנה לה עותר המבקש בין כספים נזילים לבין נכס מקרקעין, שכן גם לנכס
30 מקרקעין יש משמעויות כלכליות – שווי כספי בהתאם לשמאות, ואין ממש בטענות המבקש בדבר
31 היותה של הדירה בעלת ערך סנטימנטלי עבורו, שכן כדבריו היא מהווה עבורו הזיכרון האחרון שנותר
32 לו מהוריו.
33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 36. מלבד העובדה כי הדירה לא תימכר ל"זרים" אלא לבני משפחה – נכדי המנוחה, ראה תצהיר המבקש
2 מיום 17.3.2021, במסגרתו התייחס לכאורה בזלזול (בתשובה לטענות היורשים בדבר מכירת חפצים
3 ופינויים מהדירה ללא קבלת רשות) לריהוט שהיה בדירה:
4 **"באשר לטענות על מכירת חפצים – הרי שפינתי אך ורק את פינת הישיבה שתפסה את חלל הסלון**
5 **הצפוף...אדגיש ואציין כי ש'-ל' חזרה בשיחות ווטסאפ על הצורך שהדירה תהיה פנויה מכל**
6 **המיטלטלין לקראת מכירתה. הדבר היה ידוע לכל אחיותי, אך אף לא אחת מהן הודיעה על רצונה**
7 **בספת הסלון...שולחן הסלון ה"יפה" וכל יתר החפצים נותרו בדירה..."**
8
9 37. כמו כן, התכתבות המבקש (אשר צורפה לתגובה מיום 8.3.2021) עם אחותו ש'-ל' נ' משנת 2020,
10 שקדמה להסכמת היורשים לפיה המבקש יעבור לדירת ההורים אך לתקופת החגים, מעלה גם היא
11 מספר תהיות.
12
13 ראה לעניין זה ציטוט החלקים הרלוונטיים:
14 **"...כל שהצהרתי עליו אינו אלא כי-:**
15 **א. אני מתכוון לעבור לגור בדירה – ואכן לא היתה לי באותו המועד כוונה לעשות כן;**
16 **ב. כי אם הדירה תימכר כחוק, אני לא אהיה למכשול;**
17 **...אני עומד מאחרי הצהרתי כי אם הדירה תימכר כחוק אכן לא אהיה כמכשול, ואין לי התנגדות**
18 **שיוצא כבר כעת צו כנגדי המחייב את יציאתי מהדירה 3 חודשים לאחר שיאושר ע"י בימ"ש נכבד זה**
19 **הסכם למכירת הדירה".**
20
21 38. המבקש העלה אומנם טיעונים ביחס לחילופי הדברים בינו לבין אחותו, ובין היתר טען כי "אני
22 התנגדתי כל הזמן לרעיון מכירת הדירה שהובילו והכתיבו אחותי ש'-ל' נ' ומנהל העיזבון. רעיון זה לא
23 היה מקובל עלי באף שלב..."
24
25 עם זאת, נוסח הדברים החד משמעי המצוטט לעיל, אינו מותיר מרחב לפרשנות, וניתן לראות כי מדובר
26 בהתחייבות המבקש שלא להתגורר בדירה אלא להיכנס אליה על מנת לשהות בה אך בתקופת החגים,
27 וכי הדבר לא יהווה מכשול למכירת הדירה לצד שלישי כחוק תוך פינויו של המבקש.
28 אם כן, כבר בנקודה זו מתעוררת השאלה הכיצד מכירת הדירה כחוק מאיינת לכאורה את הערך
29 הסנטימנטלי לו טוען המבקש בכל הזדמנות.
30
31 39. זאת ועוד, המבקש מעלה טענות בנוגע להשפעתו הפסולה של אביו על אמו וכפיית רצונותיו עליה, אולם
32 לא נטען כי כושרה השכלי ואו המנטלי היה לקוי כך שלא הייתה לה יכולת להבין בדבר או להתנגד
33 לצוואה אשר לכאורה "הוכתבה לה".

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

- 1 כמו כן, מצבה הרפואי הקשה לכאורה של האם, החל לכאורה רק לאחר פטירת האב, ולא בעת או
2 בסמוך למועד עריכת הצוואה ההדדית.
3
4 40. בנוסף לכל האמור לעיל, שוכנעתי כי המבקש אינו נקי כפיים.
5
6 41. ברע"א 8113/00 שפר נ' תרבות לעם (1995) בע"מ, פ"ד נח(4) 433 (13.6.2001) נקבע כדלקמן:
7 "הלכה מיוסדת היא כי "...מי שפונה לבית המשפט בבקשה למתן סעד זמני חייב לגלות את כל
8 העובדות העשויות להיות רלוואנטיות לבקשתו, ובמקרה של ספק עליו להשאיר את שאלת
9 הרלוואנטיות להחלטת בית המשפט ולא לקבוע בעצמו, תוך שיקול האינטרס הצר שלו, מה יש לגלות
10 לבית המשפט" (דברי השופט ש' לוי ברע"א 4196/93 שפע בר ניהול ושירותים (1991) בע"מ נ' שפע
11 מסעדות ייצור ושיווק ארוחות מוכנות 1984 בע"מ [1], בעמ' 168). חובה זו, המוטלת על בעל-הדין
12 המבקש, אינה מותנית בגילו, בכישוריו או בניסיונו המקצועי של מי מבאי-כוחו. אמנם נראה כי מן
13 הבחינה ההיסטורית נגזרת חובה זו ממידות תום-הלב וניקיון הכפיים שבהן חייב לעמוד כל התובע
14 סעד שמקורו בדיני היושר. אך תום-הלב שעליו מדובר כאן אינו תום-לבו ה"סובייקטיבי" של תובע
15 הסעד, לא כל שכן של פרקליטו, אלא שורת תום-הלב במובנה האובייקטיבי, שהפרתה אינה נמדדת
16 רק במעשה זדוני אלא עשויה להתבטא גם ב"עצימת עיניים" ואף במחדל רשלני, לבדוק כראוי את
17 העובדות (השוו ע"א 7785/99 ארוך נ' פאריינטי [2])."
18
19 42. מלבד כל הנימוקים אשר פורטו לעיל, במסגרת ההתנגדות לצו קיום הצוואה טען המבקש כי דבר קיומו
20 של צו קיום הצוואה נודע לו רק לאחר קבלת הצו ("לאחר מותה של המנוחה הופתע המבקש לגלות כי
21 בניגוד לרצונה של אמו המנוחה הוצא צו קיום צוואה נשוא המחלוקת!!...!!" – סעיף 15 לבקשה למתן
22 צו מניעה במעמד צד אחד מיום 15.10.2020), אולם בהמשך התברר כי הוא חתום על הבקשה למינוי
23 מנהל עיזבון ובהמשך אף הודה כי חתם על מסמכים נוספים וביניהם הוראה לשחרור כספי העיזבון.
24 אם כן, המדובר בהתנהגות אשר אינה בתום לב!
25
26 43. לא זו אף זו, ההתנגדות לצוואה והבקשה לצו מניעה ועצירת הפינוי, הגיעו רק לאחר שהיורשים אישרו
27 למבקש לשהות בדירה במהלך החגים "לזכר ההורים ז"ל", וכן הסכימו לבקשתו לדחות את מועד
28 ההתמחרות עד לאחר תום תקופת החגים, וזאת כאמור לאחר שהמבקש התחייב בפניהם כי לא יעבור
29 לגור בדירה, אלא כאמור ישהה בה זמנית בתקופת החגים.
30
31 44. רק לשם סיבור האוזן, צו לקיום צוואת המנוחה ניתן ביום 25.8.2019 ואילו הבקשה לביטול צו קיום
32 הצוואה הוגשה רק ביום 13.8.2020 – כשנה לאחר מכן(!).
33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

1 45. כמו כן יצוין, כי התובע עתר לקבלת סיוע משפטי בתיק העיקרי, ובקשתו אושרה.
2 אולם בתיק בו הוגשה הבקשה לצו המניעה, שכר המבקש עורך דין פרטי, לו הוא משלם שכר טרחה לא
3 מבוטל (כפי שנטען בכתבי הטענות), זאת במקביל לקבלת סיוע מהמדינה המיועד אך למעוטי יכולת.

המבקש:

4
5
6 **בתביעה העיקרית מייצגת אותי עוה"ד א' ס' דרך הסיוע המשפטי.**
7 **כאן באי כוחי מייצגים אותי באופן פרטי" (עמ' 2 לפרו' מיום 2.2.2021).**
8

9 46. לבסוף יוער, כי גם טענות המבקש ביחס למבנה הצוואה אינן ברורות.
10 בהתאם לסעיף 20 לחוק הירושה, תשכ"ה – 1965:
11 **"צוואה בעדים תהיה בכתב, תצוין בתאריך ותיחתם ביד המצווה בפני שני עדים לאחר שהצהיר**
12 **בפניהם שזו צוואתו; העדים יאשרו באותו מעמד בחתימת ידם על פני הצוואה שהמצווה הצהיר וחתם**
13 **כאמור"**

14
15 במקרה דנן, צוין בפירוש בפתח הצוואה ההדדית מיום 27.7.2016 כי
16 **"לפני שחתמנו על צוואתנו זו, הקדשנו לתוכנה מחשבה רבה והגענו למסקנה, מרצוננו החופשי וללא**
17 **כל אונס וכפיה ובצלילות הדעת, שעלינו להחליט בדבר גורל רכושנו לאחר מותנו..."**
18 **כמו כן, בסיום הצוואה מצוין כדלקמן: "אנו החתומים מטה, א' ס', עו"ד...ומ' ס'...מאשרים, כי י**
19 **מ'...וח' מ'...חתמו על צוואה זו בפנינו, וכל אחד מאיתנו חתם כעד בפני המצווה ובפני העד השני, וכן**
20 **אנו מאשרים שהמצווים חתמו בפנינו על הצוואה בהיותם בהכרה מלאה ומרצונם החופשי ללא כל**
21 **אונס, כפיה, איום או השפעה בלתי הוגנת ולאחר שהוברר לנו כי הם יודעים להבחין בטיבה של**
22 **הצוואה..."**

23
24 47. סוף דבר, לאחר שעיינתי בכלל טענות הצדדים באופן מפורט, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את
25 הבקשה לצו מניעה אשר ימנע את פינוי המבקש מהדירה עד להכרעה בהליך העיקרי. במקביל, ולבקשת
26 מנהל העיזבון, אני מורה על פינוי המבקש מהדירה לאור הסכם המכר אשר נחתם ביום 11.4.2021,
27 והצורך למכור את הדירה כשהיא נקייה מכל אדם ו/או חפץ. מנהל העיזבון רשאי ליטול פסיקתא בדבר
28 צו פינוי.

29 לאור תקופת החגים הקרבה והצורך במציאת דיור חלופי, יעוכב הפינוי למשך 90 ימים מהיום.

30
31 48. המבקש יישא בהוצאות המשיבים בסך 15,000 ₪, וזאת בתוך 30 ימים, שאם לא כן, יישא הסכום
32 ריבית והצמדה כחוק עד לתשלומו המלא בפועל.

33

בית משפט לענייני משפחה בקריות

ת"ע 26419-10-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 45163-11-20 מ' נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'
ת"ע 24884-11-09 ס' (מנהל עיזבון) נ' האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון ואח'

49. המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י' אלול תשפ"א, 18 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.

מאיה לוי, שופטת

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

13
14